

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 27.09.2023, 6

Mahepõllumajanduse seadus

Vastu võetud 20.09.2006
[RT I 2006, 43, 327](#)
jõustumine 01.01.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
11.01.2007	RT I 2007, 6, 32	01.07.2007
14.02.2007	RT I 2007, 22, 114	01.07.2007
28.01.2009	RT I 2009, 12, 72	01.03.2009
10.06.2009	RT I 2009, 34, 224	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
22.05.2013	RT I, 07.06.2013, 2	01.07.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
11.06.2015	RT I, 30.06.2015, 4	01.09.2015, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ⁴ lõike 2 alusel asendatud sõna „Põllumajandusministeerium” sõnaga „Maaeluministeerium” vastavas käändes.
09.11.2016	RT I, 24.11.2016, 1	01.03.2017, seaduse tekstis asendatud sõna „järelevalveasutus” sõnadega „Põllumajandusamet või Veterinaar- ja Toiduamet” vastavas käändes.
06.12.2017	RT I, 28.12.2017, 2	01.02.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
15.06.2020	RT I, 30.06.2020, 7	01.07.2020
25.11.2020	RT I, 08.12.2020, 1	01.01.2022, osaliselt 01.01.2021
27.10.2021	RT I, 17.11.2021, 1	01.12.2021
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 7 alusel tekstis läbivalt asendatud sõna „Maaeluministeerium” sõnadega „Regionaal- ja

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemise nõuded osas, mis ei ole kehtestatud Euroopa Liidu määrustega, samuti mahepõllumajanduse valdkonnas tegeleva isiku üle riikliku järelevalve teostamise alused ja ulatuse ning vastutuse nimetatud õigusaktidega kehtestatud nõuete rikkumise eest.

(2) Euroopa Liidu õigusaktides ja käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 07.04.2017, lk 1–142), muude Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.

[RT I, 30.06.2020, 7- jõust. 01.07.2020]

(3) Valdonna eest vastutav minister võib oma pädevuse piires kehtestada mahepõllumajanduse nõuete kohaldamiseks õigusakte küsimustes, mille otsustamise õigus on vastavalt Euroopa Liidu õigusaktidele liikmesriigil.

§ 2. Mahepõllumajanduse nõuete kohaldamisest teavitamine

(1) Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud juhtudel edastab Euroopa Komisjonile ja teistele liikmesriikidele andmed mahepõllumajanduse nõuete kohaldamise kohta Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 7 alusel asendatud sõna „Maaeluministeerium” sõnadega „Regionaal- ja Põllumajandusministeerium”]

(2) Mahepõllumajanduse nõuetena käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruks (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.06.2018, lk 1–92), muudes mahepõllumajanduse valdkonda reguleerivates Euroopa Liidu määrustes ning käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõudeid.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 3. Mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsev isik

Mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsev isik (edaspidi *isik*) käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 3 punktis 13 nimetatud isik.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 4. Otsuse kättetoimetamine

Kui käesoleva seaduse alusel tehtud otsus toimetatakse kätte posti teel, võib selle kätte toimetada lihtkirjaga, tähtkirjaga või väljastusteataga tähtkirjaga.

[RT I, 28.12.2017, 2- jõust. 01.02.2018]

2. peatükk ETTEVÕTTEST TEAVITAMINE, ETTEVÕTTE TUNNUSTAMINE JA MAHEPÕLLUMAJANDUSE REGISTER

§ 4¹. Toitlustusettevõttest teavitamine

(1) Isik, kes soovib tegeleda toitlustusettevõttes mahepõllumajandusliku toidu või mahepõllumajanduslikke koostisosi sisaldava toidu valmistamise ja turuleviimisega, esitab Põllumajandus- ja Toiduametile sellekohase teabe koos toiduseaduse alusel toitlustusettevõttes toidu käitlemiseks esitatava majandustegevusteate või tegevusloa taotlusega.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(2) Isik, kes on toiduseaduse alusel esitanud toitlustusettevõttes toidu käitlemiseks majandustegevusteate või kes omab tegevusluba, esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe Põllumajandus- ja Toiduametile enne toitlustusettevõttes lõikes 1 nimetatud tegevusega alustamist.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Isik, kes loobub toitlustusettevõttes mahepõllumajandusliku toidu või mahepõllumajanduslikke koostisosi sisaldava toidu valmistamisest ja turuleviimisest, esitab Põllumajandus- ja Toiduametile sellekohase teabe 30 tööpäeva jooksul loobumisest arvates.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed kantakse käesoleva seaduse § 11 lõike 1 alusel asutatud mahepõllumajanduse registrisse.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 4². Ettevõttest teavitamine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikes 8 nimetatud isik esitab enne tegevuse alustamist Põllumajandus- ja Toiduametile sellekohase teabe koos järgmiste andmetega:

- 1) isiku nimi, registri- või isikukood, isikukoodi puudumise korral sünniaeg;
- 2) isiku elu- või asukoha ja tegevuskoha andmed ning kontaktandmed;
- 3) isiku esindaja olemasolu korral tema nimi ja kontaktandmed.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik, kes lõpetab mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemise, esitab Põllumajandus- ja Toiduametile sellekohase teabe 30 tööpäeva jooksul tegevuse lõpetamisest arvates.

(3) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed kantakse käesoleva seaduse § 11 lõike 1 alusel asutatud mahepõllumajanduse registrisse.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 5. Ettevõtte tunnustamine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 34 lõikes 1 nimetatud isiku ettevõtte või selle osa (edaspidi *ettevõtte*) peab olema käesoleva seaduse alusel tunnustatud.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Tunnustatud ei pea olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikes 8 nimetatud isiku ettevõtte selles artiklis sätestatud tingimuste täitmise korral.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(3) Tunnustamine käesoleva seaduse tähenduses on menetlus, mille käigus Põllumajandus- ja Toiduamet hindab ettevõtte vastavust mahepõllumajanduse nõuetele.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 6. Esmakordse tunnustamise taotlemine

[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

Isik esitab ettevõtte esmakordse tunnustamise taotluse (edaspidi *taotlus*) Põllumajandus- ja Toiduametile ning tasub riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras, kui ta soovib tegeleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 34 lõikes 1 nimetatud tegevusega.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 7. Ettevõtte tunnustamise otsus ja tunnustamisest keeldumine

[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(1) Kui isik taotleb tunnustamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõike 7 punktides a–c nimetatud kategooriasse kuuluva toote tootmisega tegelemiseks, tehakse esmane kontroll

60 tööpäeva jooksul taotluse esitamise tähtpäevast arvates ja otsus ettevõtte tunnustamise kohta või põhjendatud otsus tunnustamisest keeldumise kohta tehakse 30 tööpäeva jooksul esmase kontrolli tegemisest arvates.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Kui isik taotleb muu kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud kategooriasse kuuluva toote puhul tunnustamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 34 lõikes 1 nimetatud tegevusega tegelemiseks, tehakse otsus ettevõtte tunnustamise kohta või põhjendatud otsus tunnustamisest keeldumise kohta 30 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2¹) Tunnustamise otsus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõike 1 ja VI lisa kohane sertifikaat.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2²) Tunnustamise otsus kehtib kuni otsuse tegemise aastale järgneva aasta 31. detsembrini. Müügipakendis toodetega kaupleva hulгимүүја tunnustamise otsus kehtib kuni otsuse tegemise aastale järgneva kolmanda aasta 31. detsembrini.
[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsus tunnustamisest keeldumise kohta tehakse juhul, kui ettevõtte ei ole hindamistulemuste põhjal nõuetekohane.

(4) Ettevõttes täidetakse mahepõllumajanduse nõudeid taotluse esitamise päevast alates.
[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(5) Tunnustatud ettevõtte kohta järgmise tunnustamise otsuse tegemise või tunnustamisest keeldumise otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet omal algatusel kehtiva tunnustamise otsuse kehtivusaja lõppemise aastal, võttes aluseks selle aasta järelevalve tulemused. Käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktides 2–5 sätestatud aluste ilmnemisel võib Põllumajandus- ja Toiduamet keelduda järgmist tunnustamise otsust tegemast.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud järgmise tunnustamise otsuse teatavaks tegemisega lõpeb ettevõtte kohta tehtud eelmise tunnustamise otsuse kehtivus.
[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(6) Mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemiseks esmakordse tunnustamise taotlemise ja taotluse menetlemise korra ning taotluse esitamise tähtaja kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**.
[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

§ 8. Ettevõtte tunnustamise otsuse kehtivuse peatamine

[Kehtetu -RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

§ 9. Ettevõtte tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet võib ettevõtte tunnustamise otsuse kas täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada, kui isik:

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

1) on esitanud sellekohase taotluse;

2) ei suuda täita mahepõllumajanduse nõudeid ettevõttes valitsevate püsiolude tõttu;

3) ei esita Põllumajandus- ja Toiduametile nõutud andmeid või takistab muul viisil järelevalve teostamist;

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

4) kasutab tahtlikult väetamise, mulla omaduste parandamise või taimekaitse eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 24 lõike 1 punkti a või b kohasesse loetellu kandmata aineid või tooteid või artikli 11 lõikes 1 nimetatud geneetiliselt muundatud organisme või nendest või nende abil toodetud tooteid;

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

5) on toime pannud tõsise, korduva või jätkuva mahepõllumajanduse nõuete rikkumise.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Toodet, mis on toodetud ja märgistatud ettevõttes, mille tunnustamise otsus on käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel kehtetuks tunnistatud või mille kehtivusaeg on lõppenud, võib turustada mahepõllumajandusele viitava märgistusega, kui toode on turule viidud ettevõtte tunnustamise otsuse kehtivuse ajal.

[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

§ 10. Muudatustest teavitamine

(1) Tunnustamise ajal ettevõttes valitsenud tingimusi muutvatest ehituslikest, tehnoloogilistest, töökorralduslikest ja teistest ümberkorraldustest ning tegevuse peatamisest või lõpetamisest teatab isik kirjalikult Põllumajandus- ja Toiduametile:

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

1) vähemalt seitse päeva enne kavandatud muudatuse tegemist;

2) hiljemalt seitsme päeva jooksul muudatuse toimumisest arvates, kui muudatus toimus isiku tahtest sõltumata, märkides ära selle tekkimise asjaolud.

(2) Tunnustatud ettevõtte valduse ülemineku korral teatab valduse saaja, kes soovib jätkata tegutsemist mahepõllumajanduse valdkonnas, sellest kirjalikult Põllumajandus- ja Toiduametile 14 päeva jooksul valduse üleminekust arvates.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Kui ettevõtte valduse üleminek toimub ajavahemikus alates tunnustamise taotluse esitamise päevast kuni ettevõtte tunnustamise otsuse tegemise päevani, teatab valduse saaja, kes soovib jätkata tegutsemist mahepõllumajanduse valdkonnas, sellest kirjalikult Põllumajandus- ja Toiduametile 14 päeva jooksul valduse üleminekust arvates.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 11. Mahepõllumajanduse register

(1) Mahepõllumajanduse registri (edaspidi *register*) asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) Registri vastutav töötaja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium. Volitatud töötaja määratakse registri põhimääruses.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 7 alusel asendatud sõna „Maaeluministeerium” sõnadega „Regionaal- ja Põllumajandusministeerium”]

(3) Registri eesmärk on mahepõllumajanduslike nõuete täitmise üle tõhusa järelevalve teostamiseks pidada arvestust isikute ja nende ettevõtete kohta, mis on käesoleva seaduse alusel tunnustatud või millest on käesoleva seaduse kohaselt teavitatud.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(3¹) Registrisse kantakse isiku nimi, registri- või isikukood, isikukoodi puudumise korral sünniaeg, andmed tema elu- või asukoha ja tegevuskoha kohta ning tema kontaktandmed, isiku esindaja olemasolu korral tema nimi ja kontaktandmed ning andmed isiku käesoleva seaduse alusel tunnustatud ettevõtte kohta või ettevõtte kohta, millest on käesoleva seaduse kohaselt teavitatud.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(4) [Kehtetu -RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Isik, kelle kohta on andmed registrisse kantud, tasub järelevalvetoimingute eest riigilõivu.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artiklis 51 nimetatud teabe edastab Euroopa Komisjonile Statistikaamet.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

3. peatükk MAHEPÕLLUMAJANDUSLIK TOOTMINE

[RT I 2009, 12, 72- jõust. 01.03.2009]

§ 12. Mahepõllumajanduslik tootmine

Mahepõllumajandusliku tootmise nõuded, sealhulgas tegevuse jätkamiseks esitatava teabe ning teabe esitamise tähtaja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I 2009, 12, 72- jõust. 01.03.2009]

§ 12¹. Toitlustusettevõttes mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllumajanduslike koostisosi sisaldava toidu valmistamine ning mahepõllumajanduslike koostisosade kasutamise kohta teabe esitamine ja arvestuse pidamine

(1) Toitlustusettevõttes mahepõllumajandusliku toidu valmistamisel täidetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artiklites 7 ja 11 sätestatud nõudeid.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Toitlustusettevõttes, kus valmistatakse toitu, mille põllumajanduslikest koostisosadest vähemalt 95 protsenti on mahepõllumajanduslikud ja mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 16 nõuetele, võib mahepõllumajandusele viitava teabe esitada toidu nimetuses.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(3) Toitlustusettevõttes võib teabe mahepõllumajanduslike koostisosade toidus kasutamise kohta esitada järgmiselt:

- 1) mahepõllumajanduslikud koostisosad nimetatakse menüüs toidu koostisosade loetelus;
- 2) kõikides menüüs olevates toitudes kasutatavad mahepõllumajanduslikud koostisosad nimetatakse menüüs üldiselt;
- 3) teave esitatakse mahepõllumajanduslike toodete protsentuaalse osakaalu kohta, mis arvutatakse ettevõttesse eelmisel kuul toidu valmistamiseks toodud põllumajandustoodete koguse või maksumuse põhjal.

(4) Arvestust peetakse ettevõttesse toidu valmistamiseks toodud mahepõllumajanduslike toodete üle. Käesoleva paragrahvi lõike 2 ning lõike 3 punktide 1 ja 2 kohase teabe esitamise korral peetakse arvestust ka iga toidu ja selles kasutatud mahepõllumajanduslike koostisosade üle.

(5) Toitlustusettevõttes mahepõllumajanduslike koostisosade toidus kasutamisest loobumise korral lõpetatakse viivitamata mahepõllumajandusele ja mahepõllumajanduslike koostisosade kasutamisele viitava teabe esitamine, sealhulgas mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitava märgi kasutamine, ning teavitatakse sellest Põllumajandus- ja Toiduametit.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Toitlustusettevõttes mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllumajanduslike koostisosi sisaldava toidu valmistamise täpsemad nõuded ning toitlustusettevõttesse toodud mahepõllumajanduslike toodete ja mahepõllumajanduslike koostisosade toidus kasutamise kohta teabe esitamise ja arvestuse pidamise täpsemad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 24.11.2016, 1- jõust. 01.03.2017]

§ 13. Mahepõllumajandusele viitav märk

(1) Käesoleva seaduse alusel tunnustatud ettevõttes või ettevõttes, millest on teavitatud käesoleva seaduse § 4¹ kohaselt, mahepõllumajanduse nõuete kohaselt toodetud ja ettevalmistatud põllumajandustoote ning sööda märgistamisel võib kasutada käesoleva seaduse alusel kehtestatud mahepõllumajandusele viitavat märki.

[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(2) Mahepõllumajandusele viitava märgi etalonkirjelduse ja märgi kasutamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 13¹. Toitlustusettevõttes mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitamine

(1) Toitlustusettevõttes esitatakse käesoleva seaduse § 12¹ lõike 3 punkti 3 kohane teave, kasutades mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitavat väidet ja kolme protsentuaalse osakaalu vahemikku. Nimetatud teabe esitamiseks võib kasutada mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitavat protsentuaalse osakaalu vahemikuga märki.

(2) Protsentuaalse osakaalu vahemik näitab ettevõttesse eelmisel kuul toidu valmistamiseks toodud mahepõllumajanduslike toodete osakaalu, mis on arvestatud eelmisel kuul ettevõttesse toodud põllumajandustoodete koguse või maksumuse põhjal.

(3) Toitlustusettevõttes mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitavat teavet ei esitata ja märki ei kasutata toidu märgistamisel, menüüs toidu nimetusega samal väljal ega koostisosade loetelus.

(4) Toitlustusettevõttes mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitava protsentuaalse osakaalu vahemikud ja teabe esitamise täpsemad nõuded, sealhulgas mahepõllumajanduslike toodete kasutamisele viitava märgi etalonkirjelduse ja märgi kasutamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 24.11.2016, 1- jõust. 01.03.2017]

§ 14. Mahepõllumajanduse nõuetest erandite tegemine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/848 sätestatud mahepõllumajanduse valdkonnas tegutsemise nõuetest lubatud erandeid võib teha Põllumajandus- ja Toiduameti nõusolekul.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõusoleku andmise või sellest keeldumise otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet 10 tööpäeva jooksul asjakohase taotluse saamisest arvates.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 15. Tavapärase seemne ja seemnekartuli kasutamine mahepõllumajandusliku toote tootmisel

[Kehtetu -RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 15¹. Andmete kogumine mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali ja mahepõllumajandusloomade turul kättesaadavuse kohta

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 26 lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete kogumist korraldab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 53 lõikes 6 nimetatud teabe edastab Euroopa Komisjonile ning teistele liikmesriikidele Põllumajandus- ja Toiduamet.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 15². Mahepõllumajanduslik heterogeenne paljundusmaterjal

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 13 lõikes 2 nimetatud vastutav ametiasutus on Põllumajandus- ja Toiduamet.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 13 lõikes 2 sätestatud nõuete kohaseks tunnustatud mahepõllumajandusliku heterogeense paljundusmaterjali kannab taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse §-s 24 nimetatud sordilehte (edaspidi *sordileht*) Põllumajandus- ja Toiduamet.

(3) Kui Põllumajandus- ja Toiduamet on teinud kindlaks, et mahepõllumajanduslik heterogeenne paljundusmaterjal ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 13 lõikes 2 sätestatud nõuetele, teeb ta selle paljundusmaterjali sordilehte kandmisest keeldumise otsuse.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 15³. Mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobiv mahepõllumajanduslik sort

Mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobiv mahepõllumajanduslik sort on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 3 punktis 19 määratletud sort, mille kohta on tehtud asjakohane märgesordilehte ning taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse § 57 lõike 1 alusel asutatud sordiregistrisse.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 16. Mahepõllumajandusliku toote import

(1) Mahepõllumajandusliku toote import käesoleva seaduse tähenduses on väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist või territooriumilt (edaspidi *liiduväline riik*) Eestisse toimetatud mahepõllumajanduslikule tootele vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri rakendamine.
[RT I, 30.06.2020, 7- jõust. 01.07.2020]

(2) Mahepõllumajandusliku toote kavandatavast importimisest teatab importija Põllumajandus- ja Toiduametile ette vähemalt 24 tundi.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) [Kehtetu -RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(4) Kauba vabastamiseks tollijärelevalve alt esitab importija tolliametnikule koos kaubasaadetise saatedokumentidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b kohase toote puhul sama artikli lõike 4 alusel vastu võetud rakendusakti kohase ning Põllumajandus- ja Toiduameti kinnitatud kontrollsertifikaadi.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 48 lõike 4 alusel kehtestatud õigusaktis nimetatud asjaomane asutus on Põllumajandus- ja Toiduamet.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 16¹. Piiripunkt

Mahepõllumajanduslikku toodet on liiduvälisest riigist lubatud Eestisse toimetada toiduseaduses, söödaseaduses, taimekaitseaduses või veterinaarseaduses sätestatud korras määratud piiripunkti kaudu vastavalt sellele, millisesse looma- või kaubakategooriasse mahepõllumajanduslik toode kuulub.
[RT I, 17.11.2021, 1- jõust. 01.12.2021]

§ 16². Imporditava mahepõllumajandusliku toote ametliku kontrollimise koht

Imporditava mahepõllumajandusliku toote üle võib ametlikku kontrolli teha toiduseaduses, söödaseaduses, taimekaitseaduses või veterinaarseaduses sätestatud korras määratud ametliku kontrollimise kohas vastavalt sellele, millisesse looma- või kaubakategooriasse mahepõllumajanduslik toode kuulub.
[RT I, 17.11.2021, 1- jõust. 01.12.2021]

4. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 17. Riiklik järelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Riiklikku järelevalvet Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide, käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teeb Põllumajandus- ja Toiduamet.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) [Kehtetu -RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 4 lõikes 3 nimetatud koodnumbri kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) [Kehtetu -RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

§ 18. Riikliku järelevalve teostamine

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Kui eluruumi kasutatakse ka äriruumina, võib korrakaitseorgan selle töö- või lahtioleku ajal läbi vaadata ilma korrakaitseaduse § 51 lõikes 2 sätestatud halduskohtu loata.

(3) Korrakaitseorgan võib võtta vallasasja läbivaatusel isiku kulul proove. Kui läbi vaadatud vallasasja ei ole võimalik pärast läbivaatust tavapäraselt kasutada, ei hüvitata isikule vallasasja või vallasasja tavapäraseks kasutamiseks taastamise maksumust.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 19. Ettekirjutus

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

4¹. peatükk AMETLIK KONTROLL

[RT I, 30.06.2020, 7- jõust. 01.07.2020]

§ 19¹. Ametliku kontrolli korraldamine

(1) Mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamisega seotud ametlik kontroll korraldatakse, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 109 kohaselt koostatud kontrollikavast.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 11 lõikes 1 sätestatud andmed ametliku kontrolli tulemuste kohta avalikustatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 109 nimetatud mitmeaastase kontrollikava koostamist koordineeriv asutus on Põllumajandus- ja Toiduamet. Põllumajandus- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning kava täitmise aruande Euroopa Komisjonile nimetatud määruse artikli 113 kohaselt.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet osaleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 109 nimetatud mitmeaastase kontrollikava koostamises, mille koordineeriv asutus ning kava aruande esitaja on Põllumajandus- ja Toiduamet.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet on mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamise järelevalvekoostöö kontaktasutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 103 tähenduses.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Muu korrakaitseorgan, haldusorgan või valitsusasutus edastab Põllumajandus- ja Toiduametile viivitamata teabe mahepõllumajanduse nõuete järgmiste võimalike rikkumiste kohta:

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

- 1) rikkumine, mis võib kujutada ohtu looma või inimese tervisele või looma heaolule või keskkonnale;
- 2) rikkumine, mis on toime pandud tegelikest asjaoludest teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel.

[RT I, 30.06.2020, 7- jõust. 01.07.2020]

§ 19². Proovide võtmine ja analüüsimine

(1) Ametliku kontrolli ja muu ametliku toimingu tegemisel võetakse proove toiduseaduses, söödaseaduses, taimekaitseaduses või veterinaarseaduses sätestatud alustel ja korras vastavalt sellele, millisesse looma- või kaubakategooriasse mahepõllumajanduslik toode kuulub.

[RT I, 17.11.2021, 1- jõust. 01.12.2021]

(2) Ametliku kontrolli ja muu ametliku toimingu tegemisel võetud proove analüüsitakse asjakohaste analüüside tegemiseks toiduseaduses, söödaseaduses, taimekaitseaduses või veterinaarseaduses sätestatud korras ning nimetatud seaduste alusel määratud laboris vastavalt sellele, millisesse looma- või kaubakategooriasse mahepõllumajanduslik toode kuulub.

[RT I, 17.11.2021, 1- jõust. 01.12.2021]

(3) Andmed labori kohta, kus analüüsitakse ametliku kontrolli ja muu ametliku toimingu tegemisel võetud proove, avaldatakse Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

5. peatükk VASTUTUS

§ 20. Mahepõllumajanduse nõuete rikkumine

(1) Sellise toote mahepõllumajandusele viitava märgistusega teadva turustamise eest, mis ei ole toodetud või ette valmistatud mahepõllumajanduse nõuete kohaselt, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 21. Menetlus

(1) [Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud vääртеo kohtuväline menetleja on Põllumajandus- ja Toiduamet.

[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 22. Mahepõllumajanduse seaduse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 23. Seaduse kohaldamine

(1) Senikehtinud mahepõllumajanduse seaduse alusel ja korras tunnustatud ettevõtte loetakse tunnustatuks käesoleva seaduse alusel ja korras.

(2) Käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 nimetatud mahepõllumajanduse registrina käsitatakse mahepõllumajanduse seaduse (RT I 2001, 42, 235; 2002, 63, 387) § 16 lõike 1 alusel asutatud mahepõllumajanduse registrit.

(3) Isiku, kes tegeleb pakendamata mahepõllumajandusliku toote turustamisega lõpptarbijale, ettevõtte peab olema tunnustatud 2009. aasta 1. septembriks.
[RT I 2009, 12, 72- jõust. 01.03.2009]

(4) Enne 2009. aasta 1. märtsi väljastatud tunnustamise otsus kehtib kuni selle kehtetuks tunnistamiseni või ettevõtte nõuetekohasuse kontrollimise tulemusena selle asendamiseni nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 29 ja komisjoni määruse (EÜ) nr 889/2008 XII lisa kohase tunnustamise otsusega 2009. aasta jooksul.
[RT I 2009, 12, 72- jõust. 01.03.2009]

(5) Käesoleva seaduse alusel tunnustatud toitlustusettevõtte, mille tunnustamise otsus kehtib 2013. aasta 30. juuni seisuga, loetakse alates 2013. aasta 1. juulist toitlustusettevõtteks, millest on teavitatud käesoleva seaduse § 4¹kohaselt.
[RT I, 07.06.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikes 8 nimetatud isiku ettevõtte, mis vastab selles artiklis sätestatud tingimustele ja on käesoleva seaduse alusel tunnustatud ning mille tunnustamise otsus kehtib 2022. aasta 1. jaanuari seisuga, loetakse alates sellest kuupäevast ettevõtteks, millest on teavitatud käesoleva seaduse § 4²kohaselt.
[RT I, 08.12.2020, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 24. Imporditud mahepõllumajandusliku toote turuleviimise luba

[Kehtetu -RT I, 30.06.2020, 7- jõust. 01.07.2020]

§ 25. Riigilõivuseaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 26. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 1. jaanuaril.